

เอกสารอ้างอิง

- 1 กรมโยธาธิการ เตาผลิตก๊าซเชื้อเพลิงประสิทธิภาพสูง เอกสารกรมโยธาธิการ
กระทรวงมหาดไทย, 2522
- 2 กองเกษตรวิศวกรรม แบบสำหรับสร้างเตาผลิตก๊าซจากถ่านไม้ เอกสารกองเกษตร
วิศวกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2523
- 3 อรุณ ชมชาญ ผลงานจากไม้ เอกสารเสนอต่อที่ประชุมสัมมนาเรื่องพลังงานเศรษฐกิจ
และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 13-15 ธันวาคม 2521
- 4 _____ ผลงานจากไม้(2) : แนวการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปและใช้พลังงาน
จากไม้ เอกสารกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2522
- 5 อำนวย คอวณิช เศษไม้ในเมืองไทย เอกสารสมทบสาขาวิชาวนผลิตภัณฑ์ เสนอต่อที่ประชุม
กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2520
- 6 _____ เตาเผาถ่านเคลื่อนที่แบบมาร์ค 5 เอกสารองค์การอุตสาหกรรมป่า-
ไม้, 2520
- 7 Kaupp, A. " Gasification of Rice Hull Theory and Praxis " German
Appropriate Technology Exchange GATE, P.O.Box 5180, D-6236
Eschborn 1, Fed. Rep. at Germany 1983.
- 8 Georgakis, C., Congalidis, J. and Lee, Y.Y. " Physical Interpretation
of The Feasibility Region in The Combustion of Char by
Use of Single and Double Film Theories " Ind. Eng. Chem.-
Fundam. 19, (1980) : 98-103
- 9 FAO Regional Office and The Pacific " Second Expert Consultation
and Producer Gas Development in Asia and The Pacific Re-
gion " FAO Regional Office and The Pacific, Bangkok, Thai-
land, 1983.

- 10 Breay, G.R. and Chittenden, S.E. " Producer Gas : Its Potential and Application in Developing Countries " Tropical Product Institute, 1972.
- 11 Skov, N.A. and Papwarth, M.L. " The Pegasus Unit " Pegasus Publisher, Inc., Olympia, Washington, 1975.
- 12 Probstein, R.F. and Hicks, R.E. Synthetic Fuels 1st ed., International Student Edition, McGraw-Hill International Book Company, 1982.
- 13 Kasaoka, S., Sakata, Y., Yamashita, H. and Nishino, T. " Effects of Catalysis and Composition of Inlet Gas on Gasification of Carbon and Coal " International and Chemical Engineering. 20(3), (1981):419-433.
- 14 Katta, S. and Kearins, D.L. " Study of Kinetics of Carbon Gasification Reactions " Ind. Eng. Chem. Fundam. 20, (1981):6-13.
- 15 Storch, H.H., Golumbic, N. and Anderson, R.B. The Fischer-Tropsch and Related Synthesis Wiley, 1951.
- 16 Reed, T.B. and Jantzen, D. " Generator Gas The Swedish Experience from 1939-1945 " Swedish Academy of Engineering, Translated by The Solar Energy Research Institute SERI, 1979.
- 17 Arthayukti, W. " Biomass Gasification Workshop " Chulalongkorn University, Bangkok 10500, Thailand, 1984.

oooooooooooo

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก การวิเคราะห์ก๊าซด้วยเครื่องก๊าซโครมาโตกราฟี
- ก.1 สภาวะการวิเคราะห์ด้วยเครื่องก๊าซโครมาโตกราฟี
  - ก.2 การหาพื้นที่ใต้กราฟ
- ภาคผนวก ข ตัวอย่างการคำนวณต่างๆ
- ข.1 ตัวอย่างการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์โมลของก๊าซต่างๆในก๊าซสังเคราะห์จากพื้นที่ใต้กราฟที่หาได้
  - ข.2 ตัวอย่างการคำนวณหาค่าความชื้นในไม้
  - ข.3 ตัวอย่างการคำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์สารระเหยในไม้, ถ้ำถ่านและถ่านคองคิ้ว
  - ข.4 ตัวอย่างการคำนวณหาปริมาณก๊าซออกซิเจนที่ใช้เผาเทียบกับคาร์บอนในไม้ 1 ไมล

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.1 สภาวะการวิเคราะห์ด้วยเครื่องก๊าซโครมาโตกราฟี

(Gas-Chromatography Analytical Conditions)

ก๊าซนำพา (Carrier Gas)	:	อาร์กอน (Argon)
ปริมาณก๊าซนำพา	:	0.5 ลบ.ซม. /วินาที
อุณหภูมิของคอลัมน์ (Column Temperature)	:	60 °C
อุณหภูมิการฉีดก๊าซ (Injector Temperature)	:	80 °C
ระบบตรวจวัด (Detector)	:	ระบบวัดสภาพการนำความร้อน (TCD)
ความไวของระบบตรวจวัด (Sensibility)	:	80 มิลลิแอมป์แปร์

	คอลัมน์ ก	คอลัมน์ ข
ชนิดคอลัมน์	MS-5A ขนาด -80+100 mesh	PORAPAK Q;ขนาด -80+100
ขนาดคอลัมน์	$\varnothing = \frac{1}{8}$ นิ้ว; ยาว 6 ฟุต	$\varnothing = \frac{1}{8}$ นิ้ว; ยาว 6 ฟุต

ก๊าซที่สามารถทำการแยกได้ เรียงตามลำดับเวลา

ก๊าซไฮโดรเจน

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ก๊าซออกซิเจน

ก๊าซไนโตรเจน

ก๊าซมีเทน

ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก.2 การหาพื้นที่ใต้กราฟ (Peak area)

ในการวัดหาพื้นที่ใต้กราฟ ใช้ไม้บรรทัดแบบย่อส่วนโดยใช้สเกล 1:2500 เมตรวัด โดยกำหนดว่าเลข 10 ในไม้บรรทัดมีค่าเท่ากับ 10 หน่วย จากรูปกราฟที่ 7.2 กราฟของ CO ความสูงของกราฟ 198 หน่วย และความกว้างของกราฟที่ครึ่งหนึ่งของความสูงของกราฟ 12 หน่วย คือมี พื้นที่ใต้กราฟ (Peak area) 198×12 ตารางหน่วย

ทั้งจากกราฟที่ 7.1 และ 7.2 เป็นกราฟการวิเคราะห์ผลในชุดการทดลองที่ 3 คือ ไม้ขนาด 1 ลูกบาศก์นิ้ว, ระยะจากแผ่นตะแกรงรองกันถึงจุดวัดอุณหภูมิตรงคอคอด 10 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางคอคอด 14 เซนติเมตร อัตราการไหลของก๊าซ 31.5 ลูกบาศก์เมตร ต่อชั่วโมง

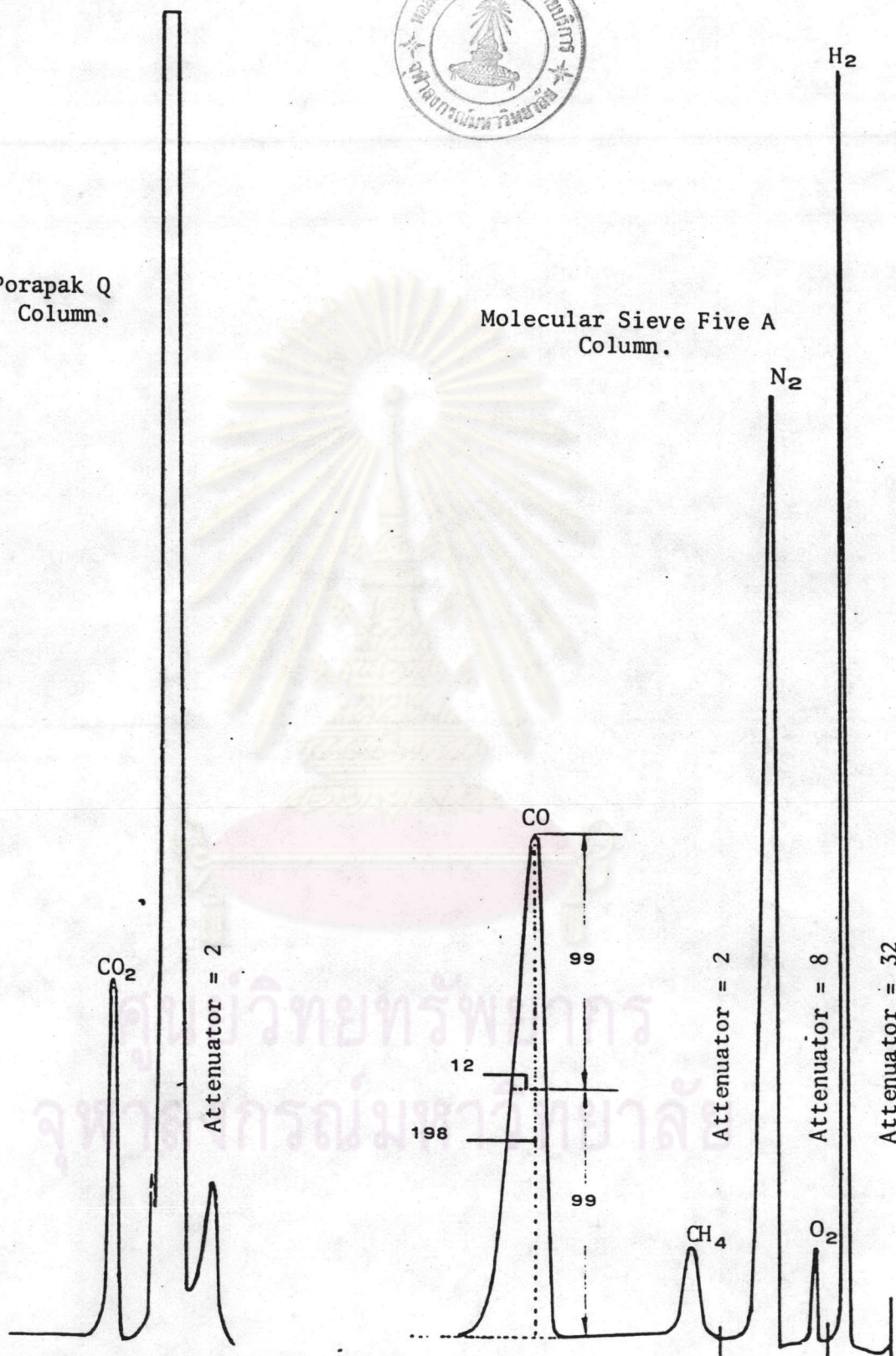
หาพื้นที่ใต้กราฟของ	CO =	2376	ตารางหน่วย
	CH ₄ =	210	ตารางหน่วย
	H ₂ =	856.8	ตารางหน่วย
	CO ₂ =	351	ตารางหน่วย
	N ₂ =	2133	ตารางหน่วย
	O ₂ =	55.5	ตารางหน่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Porapak Q
Column.

Molecular Sieve Five A
Column.

รูปที่ เป็นตัวอย่างกราฟจากการวิเคราะห์ก๊าซด้วย Gas Chromatograph ของการทดลองชุดที่ 3 อัตราการไหลของก๊าซ 31.5 ลบ.ม./ชม.

ภาคผนวก ข. ตัวอย่างการคำนวณต่างๆ

ข. 1 การหา % โมลของก๊าซต่างๆ ในก๊าซสังเคราะห์จากพื้นที่ใต้กราฟที่หาได้

$$\% \text{ ของก๊าซใดๆ} = \text{ค่าคงที่ประกอบของก๊าซนั้น} \times \text{พท. ใต้กราฟของก๊าซนั้น}$$

ค่าคงที่ประกอบของก๊าซ คือค่า % โมลของก๊าซต่อ พท. ใต้กราฟ 1 ตารางหน่วย โดยหาจาก ก๊าซมาตรฐานที่รู้ปริมาณต่างๆ เป็น % โมล แล้วนำไปฉีกวิเคราะห์ด้วย Gas Chromatography ที่เงื่อนไขที่เรากำหนด ซึ่งทุกการทดลองจะต้องฉีกทุกครั้ง ในการทดลอง ชุดที่ 3 นี้ หาค่าคงที่ประกอบ (k_f) ของแต่ละตัวไว้ดังนี้

k_f ของ CO	=	7.64×10^{-3}	% โมล/ตารางหน่วย
k_f ของ CH ₄	=	7.91×10^{-3}	"
k_f ของ H ₂	=	0.011558	"
k_f ของ CO ₂	=	0.0258	"
k_f ของ N ₂	=	0.028063	"
k_f ของ O ₂	=	0.02083	"

% โมลของ CO	=	$(7.64 \times 10^{-3})(2376)$	=	18.15
CH ₄	=	$(7.91 \times 10^{-3})(210)$	=	1.66
H ₂	=	$(0.011558)(856.8)$	=	9.90
CO ₂	=	$(0.0258)(351)$	=	9.06
N ₂	=	$(0.028063)(2133)$	=	59.86
O ₂	=	$(0.02083)(55.5)$	=	1.16

และเนื่องจาก % โมลรวม ได้ 99.79 ซึ่งไม่ถึง 100 % ต้องเฉลี่ยค่า % โมลใหม่

$$\% \text{ โมลของก๊าซ} = \frac{\% \text{ โมลของก๊าซเดิม}}{\% \text{ โมลรวมเดิม}}$$

% โมลของ CO	=	18.19	CO ₂	=	9.08
CH ₄	=	1.66	N ₂	=	60.00
H ₂	=	9.92	O ₂	=	1.15

ข. 2 ตัวอย่างการคำนวณหาค่าความชื้นของไม้เทียบกับไม้แห้งใช้ไม้ขนาด (0.5)³ ลูกบาศก์นิ้ว

$$\% \text{ ความชื้น} = \frac{\text{น.น ไม้ก่อนอบแห้ง} - \text{น.น ไม้หลังอบแห้ง}}{\text{น.น ไม้หลังอบแห้ง}} \times 100$$

$$\% \text{ ความชื้นของไม้(0.5)}^3 \text{ ลบ.น} = \frac{236.4 \text{ กรัม} - 195.7 \text{ กรัม}}{195.7 \text{ กรัม}} \times 100 = 20.8$$

ข. 3 ตัวอย่างการคำนวณหาค่า % สารระเหยในไม้ (Volatile matter) % เถ้าถ่าน (Ash) และ % คาร์บอนที่คง (Fixed Carbon) โดยใช้ไม้แห้งจากที่อบแห้งจาก ก. 4 ใส่ภาชนะเซรามิก สำหรับเผาถ่านทำลายแล้วใส่เข้าเตาถ่านทำลายที่อุณหภูมิที่อุณหภูมิ 780^oซ โดยใช้ N₂ เป็นก๊าซสำหรับไล่สารระเหยในไม้ ใช้เวลาในการถ่านทำลายประมาณ 4 ชั่วโมง ลดอุณหภูมิที่ถ่านลงจนถึงอุณหภูมิห้อง แล้วจึงนำภาชนะเซรามิกนี้ไปชั่ง น.น จดค่าไว้ จากนั้นนำกลับมาเข้าเตาเผาใหม่ที่อุณหภูมิ 600^oซ ใช้อากาศเป็นตัวเผา จนเหลือแต่เถ้าถ่าน ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จากนั้นนำภาชนะเซรามิกนี้ไปชั่งอีกครั้งหนึ่ง จากการชั่ง น.น ต่างๆ ของภาชนะเซรามิกสำหรับไม้แห้งขนาด (0.5)³ ลูกบาศก์นิ้ว เป็นดังนี้

ภาชนะ + ไม้แห้ง	= 58.2	กรัม
ภาชนะ + ถ่านที่เหลือจากการถ่านทำลาย	= 40.7	กรัม
ภาชนะ + เถ้าถ่านที่เหลือจากการเผา	= 32.74	
ภาชนะ	= 32.5	กรัม

$$\% \text{ สารระเหยในไม้} - \text{โดย น.น} = \frac{\text{น.น ไม้แห้ง} - \text{น.น ถ่านที่เหลือจากการถ่านทำลาย}}{\text{น.น ไม้แห้ง}} \times 100$$

$$= \frac{58.2 - 40.7}{58.2 - 32.5} \times 100 = 68.09$$

$$\% \text{ เถ้าถ่านโดย น.น} = \frac{\text{น.น เถ้าถ่านที่เหลือจากการเผา}}{\text{น.น ไม้แห้ง}} \times 100$$

$$= \frac{32.74 - 32.5}{58.2 - 32.5} \times 100 = 0.93$$

$$\% \text{ คาร์บอนที่คง} = 100 - \% \text{ สารระเหย} - \% \text{ เถ้าถ่าน}$$

$$= 100 - 68.09 - 0.93 = 30.98$$

ข. 4 ตัวอย่างการคำนวณหาปริมาณ O_2 ที่ใช้เมื่อเทียบกับ C 1 โมลในไม้ (CH_xO_y)

$$\text{จำนวนโมล } O_2 \text{ ที่ใช้เทียบ C 1 โมล} = \frac{(\%N_2) \left(\frac{21}{79}\right) - (\%O_2) \text{ ที่เหลือ}}{(\%CO) + (\%CO_2) + (\%CH_4)}$$

จากข้อมูลของ ข. 1 คือการทดลองชุดที่ 3 ที่อัตราการไหลของก๊าซ 31.5 ลบ.ม./ชม.

จะได้

$$\text{จำนวนโมล } O_2 \text{ ที่ใช้เทียบ C 1 โมล} = \frac{60 \times \frac{21}{79} - 1.15}{18.19 + 1.66 + 90.8} = 0.669 \text{ โมล}$$

ข. 5 ตัวอย่างการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์โมล โดยไม่คิดปริมาณก๊าซออกซิเจน ในตารางที่ 6.19

จากชุดการทดลองที่ 1 ที่อัตราการไหล 40 ลบ.ม./ชม.

$$V = \%CO + \%CH_4 + \%H_2 + \%CO_2 + (N_2 \text{ เมื่อเทียบหัก } O_2 \text{ ออกแล้ว})$$

$$V = \%CO + \%CH_4 + \%H_2 + \%CO_2 + \left(\%N_2 \text{ เดิม} - \frac{79}{21} \%O_2 \text{ ที่เหลือ} \right)$$

$$V = 16.23 + 1.27 + 8.91 + 8.93 + \left(63.29 - \frac{79}{21} \times 1.37 \right) = 93.46$$

$$\%Gas \text{ ใหม่} = \frac{\%Gas \text{ เดิม} \times 100}{V}$$

$$\%CO \text{ (ใหม่)} = \frac{16.23 \times 100}{93.476} = 17.36$$

$$\%CH_4 = \frac{1.27 \times 100}{93.476} = 1.36$$

$$\%H_2 = \frac{8.91 \times 100}{93.476} = 9.53$$

$$\%CO_2 = \frac{8.93 \times 100}{93.476} = 9.55$$

$$\%N_2 = \left(63.29 - \frac{79}{21} \times 1.37 \right) \times 100 = 62.19$$

ประวัติการศึกษา

นายพิเชษฐ์ ชุมทรัพย์ เกิดวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2500 ที่จังหวัดปราจีนบุรี
สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต(สาขาเคมี) จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล พ.ศ.2522 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.2523

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย